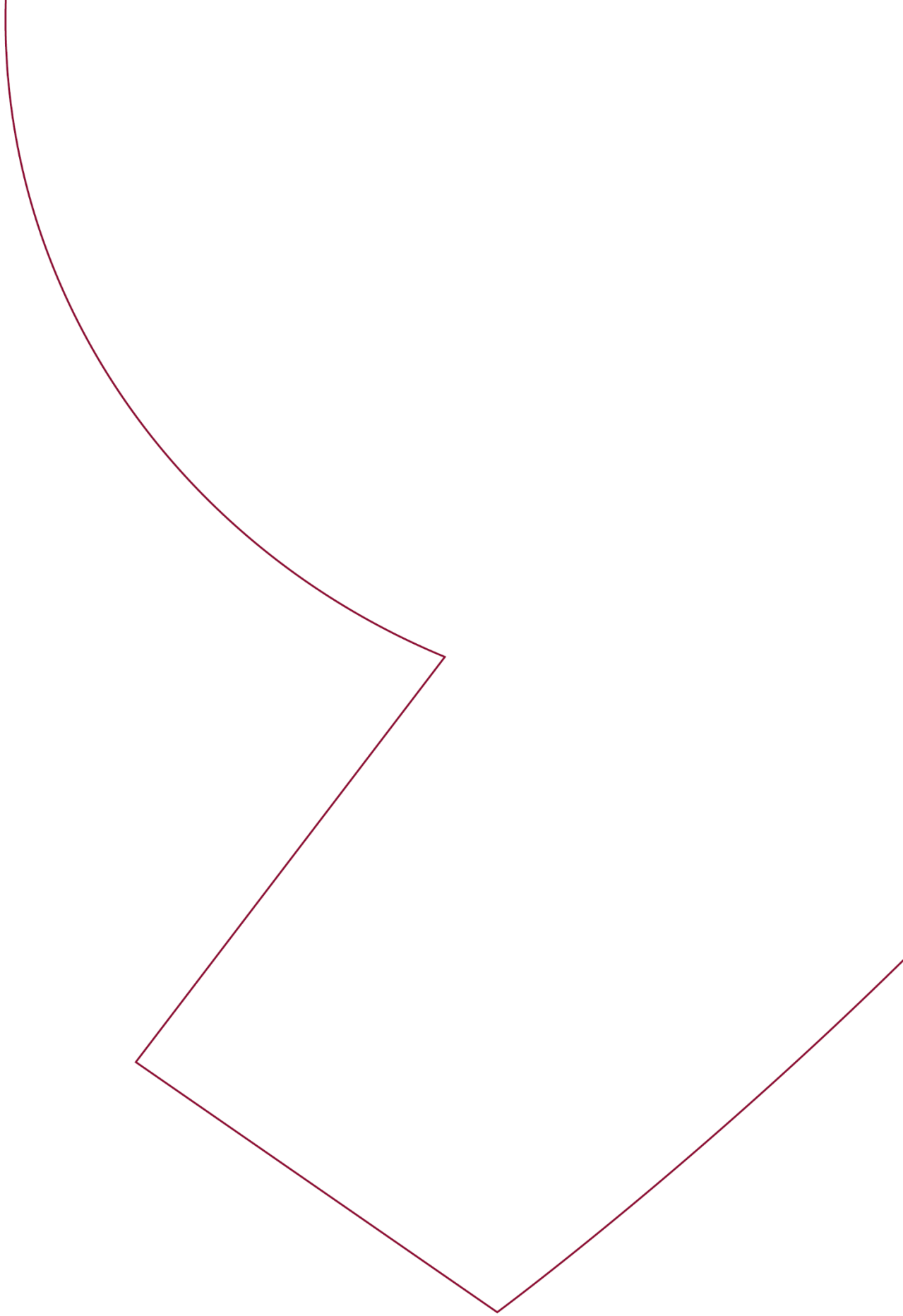

BEOORDELINGSRAPPORT

Instelling met erkenning ITK

hbo-bacheloropleiding Sociaal Werk
voltijd

Hogeschool Leiden

BEOORDELINGSRAPPORT

Instelling met erkenning ITK

hbo-bacheloropleiding Sociaal Werk
voltijd

Hogeschool Leiden

ISAT: 34608

Hobéon Certificering & Accreditatie

Datum

29 januari 2025

Auditpanel

Drs. Ing. A.H. Oosterloo

J. Ikink, MSc

Drs. V. Tevreden

K. Laan

Secretaris

G.C. Versluis BEd

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	7
5.	EINDOORDEEL	23
6.	AANBEVELINGEN	24
BIJLAGE I	Scoretabel	25
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	26
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	30
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	31

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hogeschool Leiden
Status instelling	Bekostigd
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief + 10 maart 2020
NAAM OPLEIDING (zoals in RIO)	B Sociaal Werk
Opleidingscode (ISAT)	34608
Onderdeel	Gedrag en maatschappij
Oriëntatie opleiding	hbo
Niveau opleiding	Bachelor
Graad en titel	Bachelor of social work
Aantal studiepunten	240 EC
Afstudeerrichtingen en specialisaties	▪ Profiel Sociaal Werk: Welzijn & maatschappelijk werk ▪ Profiel Sociaal Werk: Zorg GGZ ▪ Profiel Sociaal Werk: Zorg Licht verstandelijke beperking (LVB) ▪ Profiel Sociaal Werk: Jeugd ▪ Profiel Sociaal Werk: Jeugd – specialisatie Jeugd in onderwijs
Locatie	Leiden
Variant	Voltijd
Joint programme	n.v.t.
Onderwijstaal	Nederlands
Werkt de opleiding met leeruitkomsten, en zo ja, in welke varianten van de opleiding?	De opleiding gaat in lijn met de doelstellingen van Hogeschool Leiden volledig werken met leeruitkomsten, te starten met ingang van september 2025 in jaar 1 en 3, gevolgd in september 2026 in leerjaar 2 en 4
Datum audit / opleidingsbeoordeling	24 oktober 2024

2. SAMENVATTING

De opleiding Sociaal Werk van Hogeschool Leiden leidt studenten op tot sociaal werkers die ondersteuning bieden aan mensen van alle leeftijden met als doel dat de cliënten sociaal (blijven) functioneren en zelf de regie (terug)krijgen. Ze zetten methoden en technieken in om mensen te ondersteunen die in de knel zitten, die soms langdurig, soms tijdelijke ondersteuning nodig hebben. Ze werken veel samen met andere hulp- en dienstverleners. Ze gaan afhankelijk van het profiel dat zij kiezen - Welzijn & Maatschappelijk Werk, Zorg of Jeugd - o.a. aan het werk als jeugdzorgwerker, casemanager, maatschappelijk werker, ggz-agoog, groepsleider, sociotherapeut, woonbegeleider, preventiemedewerker en kunnen bij veel verschillende organisaties gaan werken.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De opleiding baseert zich aantoonbaar op de eindkwalificaties van het domein Hogere Sociale Studies en de landelijke kaders voor Social Work, die zijn vastgesteld door het landelijk opleidingsoverleg Social Work-opleidingen. Aan deze kaders zijn de Dublin Descriptoren verbonden, waarmee het bachelorniveau van de eindkwalificaties is geborgd. De opleiding geeft een eigen kleur aan haar onderwijs, waaronder een sterke nadruk op een specialistische benadering. Dit is o.a. terug te zien in de uitsplitsing van het profiel Zorg in Geestelijk Gezondheidszorg (GGZ) en Licht verstandelijke beperking (LVB) en in de specialisatie Jeugd in Onderwijs (JiO) binnen het profiel Jeugd. Het auditteam constateert dat met deze nadruk op specialistische benadering het preventief werken vanuit een collectieve aanpak in het curriculum wat onderbelicht blijft. Het geeft de aanbeveling om van 'buiten naar binnen te werken' bij de nieuwe onderwijsontwikkeling om de aansluiting met landelijke ontwikkelingen naar een breed inzetbare sociaal werker te borgen.

De opleiding stemt regelmatig af met vakgenoten en vertegenwoordigers vanuit het werkveld over de eindkwalificaties waaronder met het landelijk opleidingsoverleg Social Work, het landelijk opleidingsoverleg Eindhaven Social Work en de eigen werkveldcommissies van de profielen i) Welzijn en maatschappelijk werk, ii) Zorg GGZ, iii) Zorg LVb, iv) Jeugd en de specialisatie JiO.

In de kerntaken en bijbehorende generieke startkwalificaties van de sociaal werker is expliciete aandacht voor het ontwikkelen van onderzoekend vermogen, het doen van praktijkgericht onderzoek en het reflecteren. De uitwerking van de internationale en interculturele dimensie hierin behoeft meer aandacht. Het is belangrijk dat de opleiding dat meeneemt in de aanstaande onderwijsvernieuwing en het werken met leeruitkomsten.

Het auditteam beoordeelt standaard 1 op grond van bovenstaande met een 'voldoet'. Het aandachtspunt rondom de internationale en interculturele dimensie in de kerntaken en startkwalificaties staat dit positieve oordeel niet in de weg.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

De opleiding heeft voor elk profiel de leerdoelen/leeruitkomsten¹ van de modules gekoppeld aan de drie kerntaken en/of de tien landelijke opleidingskwalificaties. Er is een duidelijke opbouw in zelfstandigheid en complexiteit en het curriculum is aantoonbaar gericht op de praktijk van de sociaal werker. Door het hele curriculum te doorlopen, kunnen de studenten de beoogde kerntaken en opleidingskwalificaties ontwikkelen. De verschillende onderdelen van het curriculum - het basiskennis- en vaardighedendeel in jaar 1 en 2, de Professionele Werkplaats, de projecten en opdrachten, de korte stage in jaar 2, de lange stage in jaar 3, het profileringsonderwijs en de bijeenkomsten voor intervisie en supervisie - dragen daaraan duidelijk bij.

¹ In het huidige curriculum hanteert de opleiding bij een aantal modules, de toetsing daarvan en de onderwijsroute al de term leeruitkomsten, waaronder bij Professionele Werkplaats in jaar 1 en 2 en bij Project Licht Verstandelijke Beperking (LVB). In de andere vakken en in de hogere studiejaar hanteert de opleiding nog de term leerdoelen voor elke module.

Er is in het curriculum expliciet aandacht voor het ontwikkelen van een onderzoekende houding, het doen van praktijkgericht onderzoek en het kritisch en ethisch reflecteren in alle studiejaren in de diverse cursussen, projecten en tijdens het praktijkleren. Internationale en interculturele aspecten en diversiteit en inclusie hebben in het nieuwe curriculum een plek gekregen, maar kunnen nog versterkt worden. Daar is de opleiding al mee bezig. De opleiding bewaakt via de diverse vormen van studiebegeleiding de studievoortgang. De studenten zijn tevreden over de opzet en inhoud van het programma en de studeerbaarheid. Ze zien nog wat aandachtspunten, waaronder de verplichte welzijnsstage voor het profiel Welzijn en Maatschappelijk Werk en de onderwijsstage in jaar 1 voor het profiel JiO, maar die punten heeft de opleiding inmiddels opgepakt of gaat ze binnenkort oppakken. De studenten roemen de fijne en veilige sfeer die er is op de opleiding. Er is een betrokken en voldoende gekwalificeerde docententeam aanwezig. Het percentage masteropgeleide docenten behoeft nog aandacht. De regelmatig inzet van ervaringsdeskundigen als gastdocent in het onderwijs is van toegevoegde waarde. Er is binnen de opleiding duidelijk aandacht voor professionalisering van de docenten. Dat is belangrijk; zeker met het oog op de aanstaande onderwijsvernieuwingen waarin gewerkt wordt met leeruitkomsten en holistischere toetsen. Het is een sterk punt, dat de opleiding de praktijkbegeleiders de mogelijkheid biedt om vier keer per jaar deel te nemen aan praktijkleidersbijeenkomsten waar begeleiding en beoordeling centraal staan. De studenten zijn tevreden over de inhoudelijke kwaliteit van hun docenten en hun kennis van en ervaring in de beroepspraktijk. De voorzieningen zijn adequaat en toereikend.

Het auditteam komt op grond van bovenstaande tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 2. Er zijn nog enkele aandachtspunten, maar die pakt de opleiding op in de vernieuwing van het onderwijs.

Standaard 3. Toetsing

De opleiding toetst op een valide, betrouwbare en inzichtelijke manier aan de hand van verschillende toetsvormen of de studenten de beoogde kerntaken en kwalificaties hebben ontwikkeld. Het is een goede ontwikkeling dat de opleiding in het kader van de onderwijsvernieuwing ook het toetsen en beoordelen meeneemt en gaat werken met leeruitkomsten, grotere onderwijseenheden en integrale/holistische(re) toetsing met ook aandacht voor feedforward en formatief handelen. Dat zal ook de toetsdruk van docenten en studenten verminderen.

Het geven van schriftelijke kwalitatief goede feedback is een aandachtspunt. Dat staat evenals het nieuwe toetsen en beoordelen al op de professionaliseringsagenda voor de docenten van de opleiding.

De opleiding kent een sterke examencommissie die in control is en een duidelijke borgende rol vervult. De toetscommissie ondersteunt in haar zorgende en borgende rol de examencommissie. Het nieuwe toetsen en beoordelen en de nog benodigde professionalisering van docenten in dit kader, staan ook op de borgingskalender van de examen- en toetscommissie. Dat is een sterk punt.

Het auditteam komt op grond van bovenstaande positieve bevindingen tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 3. In zijn weging voor dit oordeel heeft het auditteam meegenomen dat er de komende jaren nog belangrijke ontwikkelingen zullen plaatsvinden die kunnen zorgen voor een volgende kwaliteitsslag in het toetsen en beoordelen.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

De studenten hebben in de verschillende eindwerken – Beroepsproduct 1 en 2, Prakleren 2 en supervisie - aangetoond dat zij denken en handelen op het beoogde niveau van een startbekwaam sociaal werker. Bij de Beroepsproducten zaten over het algemeen duidelijke verantwoordingen van het door de studenten uitgevoerde onderzoek. Het auditteam zag in de werkstukken heel mooie voorbeelden/producten die van betekenis zijn voor het sociaal werk. In de werkstukken Praktijkleren 2 zag het auditteam terug dat de studenten de

beoogde kerntaken en kwalificaties en indien van toepassing specifieke competenties behorend bij het gekozen profiel op het beoogde niveau hebben aangetoond.

Dat de studenten het beoogde niveau hebben bereikt, blijkt ook uit de tevredenheid van het werkveld en uit het feit dat studenten een baan krijgen op het niveau waarvoor ze zijn opgeleid. Sommigen keren terug naar de stageplek uit jaar 3 en gaan daar als sociaal werker aan de slag.

Het auditteam komt op basis van zijn positieve bevindingen tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 4.

Eindoordeel:

Het auditteam trof een betrokken en kwalitatief voldoende toegerust docententeam aan dat zorgt voor een sterk op de praktijk van het sociaal werk gericht programma met een sterke nadruk op een specialistische benadering. De opleiding betreft het regionale werkveld nauw bij de opzet en inhoud van het curriculum. De studenten zijn tevreden over het programma en hun docenten. Er ligt nu een grote maar boeiende uitdaging voor de opleiding in de onderwijsvernieuwing en implementatie van het nieuwe curriculum.

Het auditteam beoordeelde alle standaarden met een voldoet en komt tot het eindoordeel 'positief'. Het auditteam adviseert de NVAO de accreditatie van de opleiding te continueren.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter op 29 januari 2025.

3. INLEIDING

De voltijdopleiding Sociaal Werk aan Hogeschool Leiden is ondergebracht bij de faculteit Sociaal Werk & Toegepaste Psychologie (SW & TP). De faculteit SW & TP is een van de vijf faculteiten van de hogeschool en bestaat naast de bacheloropleiding Sociaal Werk (SW), uit de bacheloropleiding Toegepaste Psychologie (TP), en de masteropleiding Jeugdzorg (MJz). De missie van de faculteit is het opleiden van kritische professionals die vanuit betrokkenheid een bijdrage leveren aan inclusie van (groepen) mensen in de maatschappij.

Hogeschool Leiden ontwikkelde recentelijk een nieuw instellingsplan (Hogeschool Leiden, 2023). De faculteiten werken met een tweejarenplan dat hierop aansluit. In het Faculteitsplan SW & TP (2022) zijn de belangrijkste ontwikkelingen voor de faculteit als geheel beschreven.

De opleiding kent vier profielen en een specialisatie. De studenten kiezen vanaf studiejaar 3 voor een van deze profielen: i) Welzijn en maatschappelijk werk, ii) Zorg Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ), iii) Zorg Licht Verstandelijk Beperking (LVB), iv) Jeugd. Binnen het profiel Jeugd kent de opleiding de specialisatie Jeugd in Onderwijs (JiO). Studenten die JiO willen doen, volgen deze specialisatie al vanaf studiejaar 1.

De opleiding kent een gemiddelde instroom van 250 studenten per jaar. In juni 2024 bestond het docententeam uit 77 docenten (51 fte). Daarnaast maakt de opleiding regelmatig gebruik van ervaringsdeskundigen en gastdocenten.

Ten tijde van de audit was de opleiding bezig met de vernieuwing en herpositionering van haar onderwijs op basis van de ontwikkelingen in het domein van Hogere Sociale Studies, het werkveld en het nieuwe instellingsplan van Hogeschool Leiden. De opleiding beoogt o.a. om te gaan werken met leeruitkomsten en grotere eenheden van 5 EC, om studenten meer keuzevrijheid te geven en om het toetsbeleid te vernieuwen door holistischer te gaan toetsen. De opleiding is voornemens in 2025-2026 te starten met de implementatie van de vernieuwingen in studiejaar 1 en 3 en het jaar daaropvolgend de onderwijsvernieuwingen door te voeren in studiejaar 2 en 4.

Het kenniscentrum Samen Redzaam is onderdeel van de faculteit SW & TP. Het kenniscentrum omvatte ten tijde van de audit vijf lectoraten en een onderzoeksgroep in oprichting, waar de opleiding Sociaal Werk mee samenwerkte. De lectoraten binnen het kenniscentrum zijn sterk verbonden met het onderwijs.

Ontwikkelingen sinds de vorige accreditatie (2017)

In 2017 vond de vorige audit bij de opleiding plaats. Het auditteam was van oordeel dat de kwaliteit van de opleiding voldoende was. Het auditteam deed nog een aantal aanbevelingen waarmee de opleiding aan de slag is gegaan.

Standaard 1	Het panel wil de opleiding in overweging geven de eigen positionering en eigenheid te versterken en uit te dragen, in lijn met eerder gemaakte keuzes
Standaard 2	De commissie beveelt aan om bij het ontwikkelen van de nieuwe opleiding sterker te sturen op didactische vernieuwing en in te blijven zetten op nieuwe werkvormen om kritische reflectievaardigheden van de studenten te ontwikkelen.
Standaard 3	In zijn algemeenheid zijn de procedurele aspecten van toetsing goed georganiseerd. Tegelijkertijd signaleert het panel nog een aantal, meer operationele, aandachtspunten rond verschillen in beoordeling, differentiatie tussen studenten en de beoordeling van stages en supervisie. - De beoordeling van de afstudeeronderzoeken laten forse verschillen zien in de mate van gedetailleerdheid waarmee de afstudeerbeoordelaars de onderzoeken beoordelen. - De schriftelijke feedback op stages en de stageverslagen is echter nog steeds summier. De commissie beveelt aan verder te

	investeren in de kwaliteit van de beoordeling door stagebegeleiders. - De kwaliteit van de transferverslagen tussen studenten is nog zeer verschillend. De commissie beveelt aan om ook dit mee te nemen bij de ingezette lijn. - De commissie beveelt de opleiding aan de afspraken over het individueel beoordelen van studenten die samenwerken in duo's bij het afstudeeronderzoek te evalueren, waar nodig aan te passen en vervolgens consequent door te voeren. - De kwaliteit van de transferverslagen tussen de studenten is nog sterk wisselend. De commissie beveelt de opleiding aan dit punt mee te nemen in de ingezette lijn.
Standaard 4	- Breng betere balans tussen theoretisch kader en de toepassing daarvan binnen praktijkgericht onderzoek. - Neem praktijkkechte beroepsproducten op in het afstudeerprogramma, combineer deze met het praktijkrelevanter maken van de onderzoeksvaardigheden door ze te integreren in beroepsproducten. - Integreer reflectieve vaardigheden met een sterkere invulling van het concept 'onderzoekende houding' al dan niet vanuit het ideaalbeeld van de reflectieve professional.

In onderstaand rapport heeft het auditteam zijn bevindingen met betrekking tot bovenstaande aanbevelingen en de acties die de opleiding op basis daarvan heeft uitgevoerd, beschreven.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

Beoogde leerresultaten

De opleiding baseert zich aantoonbaar op de eindkwalificaties van het domein Hogere Sociale Studies en de landelijke kaders voor Social Work, die zijn vastgesteld door het landelijk opleidingsoverleg Social Work-opleidingen. Aan deze kaders zijn de Dublin Descriptoren verbonden, waarmee het bachelorniveau van de eindkwalificaties is geborgd.

In het Landelijk Opleidingsdocument Sociaal Werk (2017) zijn drie kerntaken met tien bijbehorende generieke startkwalificaties van een startbekwame, hbo-opgeleide sociaal werker beschreven. De drie kerntaken betreffen:

1. bevorderen van sociaal functioneren van mensen en hun sociale context;
2. versterken van organisatorische verbanden waarin sociaal werk plaatsvindt;
3. bevorderen van de eigen professionaliteit en ontwikkeling van het beroep.

De tien generieke startkwalificaties voor de sociaal werker betreffen: i) actief openstellen en signaleren, ii) bevorderen van sociaal functioneren in en van de primaire leefomgeving, iii) bevorderen van sociaal functioneren in en van netwerken, iv) bevorderen van sociaal functioneren in en van gemeenschappen, v) effectief en efficiënt werken, vi) samenwerken, vii) actief en ondernemend werken, viii) leren en ontwikkelen, ix) onderzoeken en innoveren, x) kritisch en ethisch reflecteren.

In 2022 is er een nieuw beroepsprofiel opgesteld. Dat zal de opleiding meenemen in haar voorgenomen vernieuwing van het curriculum dat met ingang van 2025-2026 geïmplementeerd wordt in jaar 1 en 3 (zie daarover verder standaard 2).

Eigen inkleuring/profilering

De studenten kunnen zich na een brede oriëntatie op het beroep van de sociaal werker verdiepen in een profiel waarin een specifieke beroepscontext centraal staat. De opleiding Sociaal Werk van Hogeschool Leiden biedt de volgende vier profielen aan: i) Welzijn en maatschappelijk werk, ii) Zorg Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ), iii) Zorg Licht verstandelijke beperking (LVB), iv) Jeugd. Binnen laatstgenoemd profiel kunnen de studenten kiezen voor de specialisatie Jeugd in onderwijs (JiO). Studenten die JiO willen volgen kiezen hiervoor al direct bij aanvang van de studie (jaar 1). Zij volgen in studiejaar 3 de profielvakken van het profiel Jeugd.

Tijdens de audit is stilgestaan bij de Leidse profilering/eigen inkleuring van de opleiding. Het auditteam heeft vernomen dat de opleiding in samenspraak met het regionale werkveld heeft gekozen voor een sterke nadruk op een specialistische benadering. Dat zag het auditteam terug in de naamgeving van het profiel Welzijn en Maatschappelijk Werk en in de

uitsplitsing van het profiel Zorg in GGZ en LVB en in de specialisatie JiO binnen het profiel Jeugd. Studenten die voor JiO kiezen worden interprofessioneel opgeleid in het werkveld van het domein Jeugd en het (speciaal) onderwijs. Zij kunnen in vijf jaar tijd zowel een diploma Sociaal Werk behalen als een Pabo-diploma. Hierbij werkt de opleiding nauw samen met de flexibele deeltijd Pabo-opleiding van de hogeschool. Het auditteam vindt dit domeinoverstijgende profiel een sterk element binnen de opleiding.

Ten tijde van de audit was de opleiding bezig met de vernieuwing van haar curriculum en herijking van de Leidse kleur, zowel voor het generieke deel van de opleiding als voor het specialistische deel (de profielen). Zo wil zij in het programma o.a. meer aandacht gaan besteden aan (het onderwerp) hulpverlening aan mensen met complexere, zwaardere problematiek waarmee de nadruk bij het eindniveau komt te liggen op de secundaire en tertiaire preventie in plaats van op primaire preventie.

Ook is recent besloten om in het profiel Welzijn en Maatschappelijk werk de focus te leggen op het maatschappelijk werk. Het vernieuwde curriculum zal zich alleen nog richten op het maatschappelijk werk en de opleiding zal niet langer opleiden tot welzijnswerker. Het auditteam heeft vernomen dat de opleiding hierover al heeft afgestemd met het regionale werkveld, dat zich in deze keuze kan vinden. Studenten die ervoor kiezen om welzijnswerker te worden, kunnen terecht bij opleidingen Social Work van andere hogescholen in de randstad en elders in het land.

Tijdens de audit is met de opleiding ook gesproken over het onderwerp 'normalisatie' in hulp en zorg en de aandacht in de opleiding voor het mondig en zelfstandig maken/emanciperen van mensen. Uit de gesprekken maakt het auditteam op dat er in de basis – de eerste twee studiejaar – wel aandacht is voor preventief werken vanuit een collectieve aanpak. Het auditteam acht het essentieel dat de opleiding hier ook in het vernieuwde curriculum aandacht aan blijft besteden; zeker met het oog op de hoge zorgkosten en het te duur worden van de inzet van de sociaal werker als externe hulpverlener. De opleiding liet desgevraagd weten dat zij veel meer wil inzetten op positieve gezondheid en aandacht voor de eigen regie van de cliënt. De primaire preventie is geborgd in de studiejaar 1 en 2; ook in het vernieuwde curriculum. In het vernieuwde curriculum zal in het eindniveau de nadruk meer op secundaire en tertiaire preventie liggen in verband met de Leidse focus op de complexe hulpverlening.

Het auditteam pleit ervoor om meer aandacht te besteden aan de basis van sociaal werk, om 'de steel en het hart van de bloem' in de beeldspraak van de opleiding te vergroten. De aandacht voor de afzonderlijke 'bloemblaadjes' – de profielen – is binnen de opleiding in de optiek van het auditteam nu groot. Het geeft de aanbeveling om van 'buiten naar binnen te werken' bij de nieuwe onderwijsontwikkeling om de aansluiting met landelijke ontwikkelingen naar een breed inzetbare sociaal werker te borgen.

Naar aanleiding van het gesprek met de studenten doet het auditteam de suggestie om ook andere varianten als deeltijd en duaal of een Ad Sociaal Werk te gaan bieden, bijvoorbeeld voor kortere trajecten of betaald gaan werken in de sector in jaar 3 of 4. Dit mede in het licht van de huidige curriculumvernieuwing en nieuw toetsbeleid met leeruitkomsten en meer holistisch beoordelen.

Onderzoek

Het auditteam zag in de uitwerking van kerntaak 2 'bevorderen van de eigen professionaliteit en ontwikkeling van het beroep' en in de startkwalificaties 'onderzoeken en innoveren' en 'kritisch en ethisch (kunnen) reflecteren' de expliciete aandacht voor het ontwikkelen van onderzoekend vermogen, het doen van praktijkgericht onderzoek en het reflecteren terug. Zo staat er in de uitwerking van kerntaak 2:

- *professionals sociaal werk leren van hun ervaringen door steeds te reflecteren op hun eigen professioneel handelen. Zo ontwikkelen zij zichzelf als professional en vernieuwen zij de beroepspraktijk;*

- *professionals sociaal werk hebben een onderzoekende houding. Ze hebben het vermogen om kennis uit onderzoek van anderen toe te passen en om zelf praktijkgericht onderzoek te doen. Zij zijn in staat om de resultaten van onderzoek te vertalen naar innovatie van de beroepspraktijk.*

Dit heeft de opleiding in het curriculum van de studiejaren 1 en 2 – de basis – en in het onderwijs van de verschillende profielen nader uitgewerkt (zie standaard 2). In de afstudeerfase moeten de studenten het geleerde toepassen (zie standaard 3 en 4).

Internationale en interculturele dimensie

Het auditteam constateert dat de aandacht voor de internationale en interculturele dimensie in de eindkwalificaties en in uitwerking van de leerdoelen van de opleiding een duidelijkere plek verdienen. De opleiding meldde dat zij voornemens is om hier in het vernieuwde curriculum meer aandacht aan te geven. Voor de thema's inclusie en diversiteit zijn er inmiddels centrale uitgangspunten geformuleerd in de nieuwe onderwijsvisie van de faculteit.

Het auditteam dat elke student toewenst dat zij met de internationale en interculturele dimensie binnen het domein van het sociaal werk aan de slag kan gaan, adviseert de opleiding hier snel 'handen en voeten' aan te geven. Daarom adviseert het de opleiding om dit snel te concretiseren in de leeruitkomsten voor het nieuwe curriculum.

Afstemming met vakgenoten en het werkveld

Het auditteam constateert dat de opleiding via verschillende gremia afstemt met vakgenoten en het werkveld. Zo nemen de opleidingsmanager en de profielleiders actief deel aan het landelijk opleidingsoverleg Social Work en spreken daarin met vakgenoten over de beoogde eindkwalificaties en de opzet en inhoud van de eigen opleiding en profielen. Daarnaast sluit de opleiding aan bij het Landelijk Overleg Eindniveau Social Work – onderzoekend vermogen (LOES). Ook heeft zij deelgenomen aan het landelijk stage-overleg, de landelijke werkgroep 'Gehandicaptenzorg op de Kaart', het landelijk leernetwerk Samen Opleiden met verschillende jeugdhulpverleningspartners en het landelijk samenwerkingsverband hogescholen ggz-agoog Coördinerend Orgaan Opleidingen Agogische Beroepen (COOAB2.0).

De profielen – Welzijn en maatschappelijk werk, Zorg GGZ, Zorg LVB, Jeugd en de specialisatie JiO – kennen alle vijf een eigen werkveldcommissie. Met ingang van 2024-2025 heeft de opleiding ook een generieke werkveldadviescommissie in het leven geroepen waarmee ze de ontwikkeling van het nieuwe curriculum en het werken aan de hand van leeruitkomsten wil bespreken. De eerste bijeenkomst staat gepland voor januari 2025. Het auditteam vindt het een goed besluit om het brede werkveld van sociaal werk, dus van alle profielen, gezamenlijk bij de voorgenomen wijzingen te betrekken. Het beveelt de opleiding aan het werkveld hierin een structurele rol te geven en in co-creatie samen te gaan werken. Daarnaast onderhoudt de opleiding contacten met het (regionale) werkveld door samenwerkingen in projectonderwijs, stages en andere vormen van praktijkleren in alle studiejaren en via de lectoraten binnen de faculteit (zie daarover verder standaard 2). Tevens heeft de opleiding veel docenten in dienst met uitgebreide werkveldervaring of die nog deels in het werkveld werken. Hierdoor is de opleiding op de hoogte van actuele ontwikkelingen in het werkveld.

Weging en Oordeel: voldoet

De opleiding baseert zich aantoonbaar op de eindkwalificaties van het domein HSS en de landelijke kaders voor Social Work, die zijn vastgesteld door het landelijk opleidingsoverleg. Het bachelorniveau is geborgd in deze eindkwalificaties. De opleiding geeft o.a. met de sterke nadruk op een specialistische benadering een eigen kleur aan haar onderwijs. Het auditteam constateert dat met deze nadruk op de specialistische benadering het preventief werken vanuit een collectieve aanpak in het curriculum wat onderbelicht blijft. Het panel geeft de aanbeveling om van 'buiten naar binnen te werken' bij de onderwijsontwikkeling om de aansluiting met landelijke ontwikkelingen naar een breed inzetbare sociaal werker te borgen.

De opleiding stemt regelmatig af met vakgenoten en vertegenwoordigers vanuit het werkveld over de eindkwalificaties.

In de kerntaken en bijbehorende generieke startkwalificaties van de sociaal werker is expliciete aandacht voor het ontwikkelen van onderzoekend vermogen, het doen van praktijkgericht onderzoek en het reflecteren. De uitwerking van de internationale en interculturele dimensie hierin behoeft meer aandacht. Het is belangrijk dat de opleiding dat meeneemt in de aanstaande onderwijsvernieuwing en het werken met leeruitkomsten.

Het auditteam beoordeelt standaard 1 op grond van bovenstaande met een 'voldoet'. Het aandachtspunt rondom de internationale en interculturele dimensie in de kerntaken en startkwalificaties staat dit positieve oordeel niet in de weg.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven

begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*).

Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren.

Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze specifiek voor de betreffende opleiding zijn getroffen.

Bevindingen

I. Programma

Opzet en inhoud van het curriculum

De opleiding heeft voor elk profiel de leerdoelen/leeruitkomsten² van de modules gekoppeld aan de drie kerntaken en/of de tien landelijke opleidingskwalificaties. De leerdoelen zijn voor het basisdeel – studiejaar 1 en 2 – en voor elk van de profieldelen nader uitgewerkt. Dat is in elke studiehandleiding voor de studenten en de docenten terug te zien. Veel vakken hebben een omvang van 2 of 3 EC. De opleiding heeft in het cursusjaar 2023-2024 de meeste leerdoelen geactualiseerd.

Het auditteam dat kennis heeft genomen van de curricula van de eerste twee studiejaar en van de verschillende profielen, ziet hierin een duidelijke opbouw in moeilijkheidsgraad. Door het hele curriculum te doorlopen kunnen de studenten de beoogde kerntaken en opleidingskwalificaties ontwikkelen.

De opzet en specifieke kenmerken van elk profiel zijn voor alle betrokkenen ook zichtbaar gemaakt in tekeningen en teksten die op borden per profiel zijn vastgelegd. Deze borden hangen in de gangen zodat de studenten ze bij wijze van spreken dagelijks tegenkomen als ze op de locatie van de opleiding in Leiden zijn.

De opleiding was ten tijde van de audit bezig met de herziening van het onderwijs. Ze beoogt te gaan werken met leeruitkomsten en grotere onderwijseenheden van 5 EC en in tegenstelling tot nu ook grotere, holistische toetsen. Er zijn ontwikkelteams gevormd die de veranderingen voorbereiden en dit met alle betrokken docenten vervolgens bespreken en aanscherpen. Daar gaan zij ook het werkveld bij betrekken. Daarvoor is de nieuwe generieke werkveldadviescommissie samengesteld (zie standaard 1). De planning die de opleiding voor de ontwikkeling en de implementatie in jaar 1 en 3 in gedachten heeft – namelijk starten met het vernieuwde onderwijs in 2025-2026 - vindt het auditteam ambitieus. Het beveelt de opleiding aan om er bij de ontwikkeling en invoering op te letten niet teveel/alles tegelijk te doen. Er moet voorkomen worden dat het maar ten dele een onderwijsvernieuwing oplevert. Het resultaat moet immers niet zijn dat studenten alleen maar door 'een iets ander hoepeltje gaan springen'.

² In het huidige curriculum hanteert de opleiding voor het eerste studiejaar bij Professionele Werkplaats al de term leeruitkomsten. In de andere vakken en in de hogere studiejaar hanteert de opleiding nog de term leerdoelen voor elke module.

De opleiding heeft haar onderwijs gestructureerd rond vier didactische lijnen: i) cursussen voor conceptuele kennis, ii) trainingen voor vaardigheden/methodieken en iii) Professionele Werkplaats en/of iv) projecten voor de integratie van kennis, houding en vaardigheden.

In het huidige curriculum krijgen de studenten in de studiejaar 1 en 2 de basiskennis en -vaardigheden van de sociaal werker aangeboden. Aan het einde van studiejaar 2 kiezen ze vervolgens voor een van de profielen. Alleen de studenten die de specialisatie JiO willen volgen, kiezen al bij aanvang van de studie voor dit profiel en krijgen al vanaf jaar 1 ook te maken met het domein onderwijs in o.a. de stage die zij lopen in het speciaal onderwijs.

Binnen het huidige profielonderwijs lopen de studenten in studiejaar 3 een lange stage (46 EC), waarin ze in vier periodes steeds 4 dagen per week stage lopen op een praktijkplek in een van de vier profielcontexten; dus in een werkveld dat aansluit op/past bij het door hen gekozen profiel en waar zij opdrachten uitvoeren. Gedurende dit jaar krijgen zij via flankerend onderwijs op de opleiding verdiepende modules en specialistische kennis over het gekozen profiel aangeboden. Daarbij sluit de opleiding ook aan bij specifieke eisen vanuit de verschillende branches. Zo kunnen studenten die het profiel GGZ kiezen na afronding van de studie het certificaat ggz-agoog krijgen en zich aanmelden voor registratie als ggz-agoog. Studenten die het profiel Jeugd kiezen kunnen een SKJ registratie krijgen. Studenten die kiezen voor het JiO traject kunnen in vijf jaar twee diploma's behalen: één voor sociaal werker en één voor leerkracht basisonderwijs.

In studiejaar 4 volgt na de afstudeerfase tot slot nog een half jaar voor het volgen van een minor.

Het auditteam stelde in de gesprekken met docenten de vraag of de plek van de minor zo helemaal aan het einde van de studie – dus als de studenten al hun stage/praktijkleren 2 en de afstudeeropdracht Beroepsopdracht 2 hebben afgerond – goed beviel. De docenten vertelden dat daar in het nieuwe curriculum een verandering in gaat komen. Dan zal de minor in jaar 3 komen en gaan de studenten daarna gedurende 1,5 jaar 3 dagen stage lopen (in plaats van de huidige 4 dagen in studiejaar 3) en werken de studenten aan diverse Beroepsproducten. Ze besluiten hun opleiding in een profieloverstijgend afstudeersemester in studiejaar 4 (zie ook standaard 3). Deze opbouw/structuur van de opleiding zal ook beter aansluiten bij mogelijkheden voor uit- en doorstroom van studenten naar het werkveld.

De opleiding biedt een duidelijk op de praktijk gericht programma, zo blijkt uit de documentatie en uit de gesprekken tijdens de audit. Naast de lange stage in studiejaar 3 (46 EC), krijgen de studenten al vanaf studiejaar 1 projecten en opdrachten waarin de praktijk van de sociaal werker centraal staat. In studiejaar 2 is een korte stage ingebouwd waarvoor de studenten zelf een stageplek zoeken. Daarin kunnen ze zich alvast oriënteren op een van de profielen die ze in jaar 3 kunnen kiezen. De ervaringen en bevindingen nemen de studenten mee naar de Professionele Werkplaats (PWP) waar intervisie plaatsvindt. Zo zijn ze alvast (enigszins) voorbereid op de lange stage in jaar 3.

Vanaf 2022-2023 is de opleiding in het eerste studiejaar gestart met Professionele Werkplaats waar professionele ontwikkeling, beroepsoriëntatie of praktijkleren, studieloopbaanbegeleiding (SLB) en reflectie zijn geïntegreerd. Met ingang van 2023-2024 staat PWP ook op het rooster van studiejaar 2 waarbij beroepsethiek een belangrijke rol krijgt toebedeeld. De opleiding is voornemens om PWP in het kader van de curriculumvernieuwing ook door te trekken naar de laatste twee studiejaar. Dat vindt het auditteam een zinvol initiatief dat goed aansluit bij de ontwikkeling van werken met leeruitkomsten en holistisch beoordelen.

Ook zet de opleiding regelmatig ervaringsdeskundigen in als gastdocent die de studenten vanuit het cliëntperspectief laten kennismaken met de dagelijkse praktijk waarin de sociaal werker actief is/wordt. De ervaringsdeskundigen voeren gesprekken met de studenten over hun eigen ervaringen en zetten de studenten aan het denken over (mogelijke) passende interventies. De studenten leren daar veel van, aldus de studenten en de twee ervaringsdeskundigen die het auditteam sprak.

Tevens hebben veel docenten zelf ervaring als sociaal werker in diverse gebieden. Zij geven in hun lessen regelmatig voorbeelden uit hun eigen praktijksituatie. Dat waarderen de studenten zeer. Daarnaast stimuleert de opleiding de studenten in verschillende onderwijsmodules om

eigen ervaringen in te brengen tijdens de lessen. Daarin kunnen ze met en van elkaar leren en bespreken hoe zij (kunnen) omgaan met problemen waarmee cliënten te maken krijgen. Tevens kunnen ze met elkaar bespreken hoe ze zelf (kunnen) omgaan met eigen ervaringen; bijvoorbeeld op het terrein van psychosociale hulpverlening, omgaan met seksualiteit, verslaving, stress- en agressie.

Onderzoek

Uit de competentiematrix blijkt dat het ontwikkelen van een onderzoekende houding, het doen van praktijkgericht onderzoek en het kritisch en ethisch reflecteren in alle studiejaar in de diverse cursussen, projecten en tijdens het praktijkleren aan bod komen. In studiejaar 1 leren de studenten o.a. in projecten literatuur te zoeken. In jaar 2 krijgen ze opdrachten waarbij ze onderzoek moeten doen in de praktijk. In het afstudeerprogramma in jaar 3 en 4 werken de studenten aan beroepsproducten – Beroepsproduct 1 en 2 - en lopen ze stage. Ook daarin komt onderzoeken en innoveren en reflecteren expliciet aan bod. De opleiding verwacht van de studenten dat zij in het afstudeerprogramma theoretische kennis gebruiken om het handelen in de praktijk richting te geven en te onderbouwen, wat bijdraagt aan de praktijkgerichtheid. Vanaf 2024-2025 heeft Beroepsproduct 2 in alle profielen eenzelfde invulling/opdracht, namelijk werken aan een praktijkvraagstuk voor een opdrachtgever in het werkveld, waarvoor zij praktijkgericht onderzoek moeten doen.

Het auditteam heeft vernomen, dat de opleiding binnen de hogeschool contact heeft met diverse lectoraten - waaronder de lectoraten van het Kenniscentrum Samen Redzaam van de Faculteit SW & TP - over het onderwijs en onderzoek. De lectoraten zorgen voor kennisoverdracht en de studenten krijgen opdrachten om in de praktijk uit te voeren. Het auditteam heeft tijdens de visitatie een aantal concrete resultaten en producten die vanuit de samenwerking met lectoraten is voortgekomen, kunnen inzien. De opbrengsten nemen lectoraten weer mee terug in hun onderzoeksprogramma. Zo geeft de lector LVB en Risicovol Gedrag diverse gastlessen bij het profiel LVB over onderwerpen waar zij onderzoek naar doet, zoals de digitale leefwereld van cliënten en het omgaan met woonhygiënische problematiek bij mensen met een LVB. Daarnaast werkt JiO samen met het lectoraat Natuur en Ontwikkeling Kind van de Faculteit Educatie. Vanuit dit lectoraat leren JiO-studenten hoe ze natuur kunnen betrekken bij het aanleren van vaardigheden of kennis. Twee docent-onderzoekers van het profiel W&MW werken in het lectoraat Sociale Innovatie en Ondernemerschap aan lerende praktijken en armoede. De activiteiten en resultaten van het onderzoek worden bijvoorbeeld gebruikt in de minor Interprofessional Meeting.

Internationale en interculturele dimensie

Zoals al onder standaard 1 is vermeld, heeft de internationale en interculturele dimensie explicieter aandacht. Het auditteam heeft vernomen dat internationalisering in het nieuwe curriculum een grotere rol gaat spelen, met een groeimodel dat is gericht op het verder integreren van de internationale dimensie van het Sociaal Werk. Er is een werkgroep Internationalisering, Duurzaamheid en Diversiteit (IDD-SW) die fungeert als een centraal aanspreekpunt op de thema's internationalisering, diversiteit en inclusie, en duurzaamheid binnen de opleiding. De werkgroep adviseert over een inclusief curriculum door middel van een dialoog met docenten, studenten en ondersteuners. De opleiding biedt nu al wel mogelijkheden voor deelname aan uitwisselingsprogramma's, internationale stages of minoren in studiejaar 2, 3 en 4. Er zijn o.a. contacten met Roemenië, Duitsland en België. De uitwisselingsprogramma's (met de genoemde landen) zitten in de vrije professionaliseringsruimte die zijn aangehaakt bij PWP jaar 2. Bovendien is er een samenwerking met de Erasmus Hogeschool Brussel voor een tweedaagse over schulden en armoede waaraan studenten Sociaal Werk en Sociaal Juridische Dienstverlening en de Werkplaats Sociaal Domein kunnen deelnemen.

Studeerbaarheid, (studie)begeleiding en supervisie

Uit de evaluaties en de gesprekken tijdens de audit blijkt dat de opleiding zorgt voor een studeerbaar programma. Met name studiejaar 3 en 4 is wel pittig, aldus de studenten, met name door de combinatie van stage, terugkomdagen en het uitvoeren van opdrachten. Voor studenten met een functiebeperking is er extra coaching mogelijk.

Het grote aantal toetsen zorgt soms ook voor extra belasting. Dat ervaren ook de docenten, die de toetsen moeten nakijken. Zoals al hierboven is beschreven, gaat de opleiding in het nieuwe curriculum met leeruitkomsten en grotere onderwijseenheden van ten minste 5 EC werken en zal zij ook holistischer gaan toetsen. Dat zal zorgen voor minder toetsdruk bij docenten en studenten.

Vanaf de start van de studie biedt de opleiding verschillende vormen van begeleiding. In de Professionele Werkplaats is studieloopbaanbegeleiding geïntegreerd. In de eerste studiejaar is SLB gericht op persoonlijke ontwikkeling en in de hogere leerjaren meer op professionele ontwikkeling. De studenten merken op dat het fijn is dat ze aan het begin bij de hand worden genomen, maar dat ze steeds meer worden 'losgelaten' en worden gestimuleerd om zelf de verantwoordelijkheid te nemen, proactief en een kritische professional te zijn. Dat vindt het auditteam goed aansluiten bij het ZelCom-model³ dat de opleiding hanteert.

Tijdens de stage in studiejaar 2 en 3 krijgen de studenten begeleiding van een stagedocent en een praktijkbegeleider. De stagedocent bezoekt de student in het derde studiejaar 2 à 3 maal op de stageplek. Indien nodig/gewenst is er tussentijds gelegenheid voor de praktijkbegeleider om vragen te stellen. De stagehandleiding biedt heldere informatie over wat er van de student wordt verwacht. Praktijkbegeleiders hebben de mogelijkheid om vier keer per jaar deel te nemen aan praktijkleidersbijeenkomsten waar begeleiding en beoordeling centraal staan. Dat is een sterk punt.

Gedurende de stageperiode biedt de opleiding de studenten 10 sessies supervisie onder leiding van een getrainde docent/supervisor. Daarbij zijn de studenten ingedeeld in kleine groepjes van vier en krijgen ze de gelegenheid met elkaar en de supervisor ervaringen op de werkplek te delen. Dat is waardevol, daar de studenten op de verschillende stageplekken - veelal voor het eerst - volop worden geconfronteerd met cliënten en hun problemen. In de supervisie kunnen ze met elkaar in gesprek over onderwerpen als grenzen stellen, je verhouden tot cliënten en kunnen ze heftige ervaringen met elkaar delen. Het auditteam adviseert om de supervisie zeker te behouden in het nieuwe onderwijs.

Tevredenheid studenten

Uit de evaluaties en gesprekken tijdens de audit blijkt dat de studenten tevreden zijn over de opleiding en de aansluiting op het werkveld van de verschillende profielen. Ze zijn tevreden over de stevige basis die ze in studiejaar 1 en 2 meekrijgen. De derde en vierdejaars studenten voelden zich daardoor goed toegerust op het moment dat zij startten met de lange stage. Wel vonden ze de overgang van jaar 2 naar jaar 3 waarin ze ineens 4 dagen gaan stagelopen, groot. Ook wilden de studenten eerder dan einde jaar 2 informatie krijgen over de verschillende profielen. In het huidige curriculum is deze overgang met de stage in jaar 2 - waarin ze ook de kans krijgen al iets te ervaren van de verschillende werkvelden/profielen - minder groot geworden. In het programma van JiO is er in jaar 1 al een stage in het onderwijs. Naar aanleiding van evaluaties is er met het oog hierop in het JiO curriculum al vanaf jaar 1 expliciet aandacht voor didactische handelen; lessen die door een pabodocent worden verzorgd. Uit het studentenhoofdstuk blijkt, dat studenten van het profiel Welzijn en maatschappelijk werk in het vierde studiejaar ook nog een stage Welzijn moeten lopen, waarmee - zo is gebleken - een aantal studenten minder affiniteit heeft. Zoals al eerder is beschreven, is de opleiding voornemens in het nieuwe curriculum zich alleen nog te richten op het maatschappelijk werk en zal de opleiding niet langer opleiden tot welzijnswerker.

³ ZelCom: (toenemende) mate van Zelfstandigheid en Complexiteit in het uitvoeren van werkzaamheden

De studenten roemen ook de fijne en veilige sfeer die er is op de opleiding. Het auditteam constateert op basis hiervan dat de opleiding zorgt voor een 'warm bad'. Dat vindt het een sterk punt, maar de keerzijde kan zijn dat de studenten na dit warme bad wellicht de praktijk/het werkveld als een 'koude douche' ervaren. De studenten die het auditteam sprak, voerden aan dat ze in de opleiding geleerd hebben om aan collega's op de werkvloer hulp te vragen. Via de supervisie leren ze 'opkomen' voor zichzelf. Ook in de Professionele Werkplaats en bij de lessen 'vakmanschap' is hiervoor bij alle profielen expliciet aandacht, zo lieten de docenten weten. Het auditteam beveelt de opleiding desalniettemin aan ervoor te zorgen dat de studenten voldoende stevigheid meekrijgen en goed op de hoogte zijn van wat ze kunnen aantreffen en wat er van hen wordt verwacht in het werkveld, zodat de overgang geen echte koude douche voor hen is/wordt.

II. Personeel

Het auditteam constateert dat de opleiding voldoende docenten inzet – 77 docenten (51 FTE). Uit het overzicht van het personeel blijkt dat er een flinke verscheidenheid is in opleidingen en trainingen en cursussen die de docenten hebben gevolgd. Veel docenten hebben ervaring als sociaal werker en/of zijn nog steeds gedeeltelijk actief als sociaal werker. Ook in hun rol als stagebegeleider staat een deel van de docenten nog steeds in contact met de verschillende werkvelden van de sociaal werker.

Alle docenten met een vaste aanstelling beschikken over een basiskwalificatie didactische bekwaamheid (BDB) inclusief de basiskwalificatie examinering (BKE). Ongeveer de helft van de docenten heeft een masteropleiding afgerond. Dat percentage vindt het auditteam laag met het oog op de redenering dat een docent in principe een hogere opleiding heeft genoten dan waarin hij lesgeeft. Het auditteam doet de aanbeveling hier meer werk van te (laten) maken. Ongeveer 8 à 9 docenten participeren in een kenniskring van een van de lectoraten en nemen hun kennis en ervaringen daaruit mee naar het onderwijs.

Zoals al hierboven is beschreven, zet de opleiding ook ervaringsdeskundigen in als gastdocent. Het auditteam adviseert het management en ook de docenten zelf aandacht te (blijven) besteden aan de werkdruk; zeker met het oog op alle voorgenomen ontwikkel- en implementatieplannen en de professionaliseringsslag die er nog moet worden gemaakt (zie verderop).

Uit de evaluaties, het studentenhoofdstuk en de gesprekken tijdens de audit, blijkt dat de studenten over het algemeen tevreden zijn over de inhoudelijke kwaliteit van de docenten en hun kennis van en ervaringen in de beroepspraktijk. Ze ervaren een goede en vaak ook persoonlijke band met de docenten. De docenten hebben belangstelling voor de studenten en ze voelen een zekere gelijkwaardigheid in de omgang. Dat komt ook omdat de klassen klein zijn (bij theorielessen is er een dubbele groep, bij de overige lessen zijn er groepen van ongeveer 16 studenten). Wel merkten zij op dat de verschillen tussen de docenten soms groot zijn, bijvoorbeeld in de persoonlijke verhalen die de docenten ter illustratie van de theorie vertellen, de diepgang die ze (kunnen) aanbrengen in hun lessen, in het enthousiasme waarmee ze lesgeven, in het toetsen en beoordelen in met name studiejaar 1 en 2 waarin ze soms verschil merken. Dit laatste punt heeft de examencommissie al opgepakt (zie daarover standaard 3).

Tijdens de audit is met het oog op de voorgenomen onderwijsontwikkeling met de docenten gesproken over hun eigen professionalisering met betrekking tot o.a. het werken met leeruitkomsten, holistisch toetsen en het didactisch coachen van studenten. Op deze thema's ziet het auditteam nog een grote uitdaging voor de docenten. Maar het auditteam merkte in de gesprekken met de docenten ook een grote urgentie om met de onderwijsvernieuwing en de hiermee samenhangende scholing voortvarend aan de slag te gaan. In het lopende cursusjaar 2024-2025 staan drie teamdagen gepland om te professionaliseren. Ook gaat het management deskundigen inhuren om de docenten Sociaal Werk 'mee te nemen' in het werken met leeruitkomsten. Binnen de hele faculteit Sociaal Werk & Toegepaste Psychologie (SW&TP) is al specifieke aandacht voor het geven van goede feedback en feedforward. Daar is

ook de examencommissie bij betrokken (zie standaard 3). Het inzetten/beheersen van meerdere toetsvormen krijgt aandacht binnen de scholing voor docenten van de hele hogeschool.

Zoals al hierboven is beschreven, organiseert de opleiding viermaal per jaar bijeenkomsten voor praktijkbegeleiders waarin begeleiden en beoordelen centraal staat.

III. Voorzieningen

De voorzieningen waar de opleiding gebruik van maakt, werken naar tevredenheid van de studenten. Ze vinden de digitale leeromgeving op Sharepoint heel duidelijk. Via Teams kunnen ze ook samenwerken aan opdrachten en met elkaar en met de docenten communiceren. Ook via email en via de telefoon kunnen ze vragen stellen aan de docenten. Via de mail duurt het soms wel wat langer voor ze antwoord krijgen. De opleiding gebruikt Gradework voor het inleveren van opdrachten. Alleen over ItsLearning waar de studenten van het profiel JiO in studiejaar 3 mee te maken krijgen en dat door de Pabo wordt gebruikt en ook bij sommige minoren, waren de studenten die het auditteam sprak minder enthousiast. De opleiding is voornemens blended learning een grotere plek te geven in het nieuwe curriculum.

Weging en Oordeel: voldoet

De opleiding heeft voor elk profiel de leerdoelen/leeruitkomsten van de modules gekoppeld aan de drie kerntaken en/of de tien landelijke opleidingskwalificaties. Er is een duidelijke opbouw in zelfstandigheid en complexiteit en het curriculum is aantoonbaar gericht op de praktijk van de sociaal werker. Door het hele curriculum te doorlopen, kunnen de studenten de beoogde kerntaken en opleidingskwalificaties ontwikkelen. De verschillende onderdelen van het curriculum dragen daaraan duidelijk bij.

Er is in het curriculum expliciet aandacht voor het ontwikkelen van een onderzoekende houding, het doen van praktijkgericht onderzoek en het kritisch en ethisch reflecteren. Internationale en interculturele aspecten en diversiteit en inclusie zullen in het nieuwe curriculum een plek moeten krijgen. Daar is de opleiding al mee bezig.

De opleiding bewaakt via de diverse vormen van studiebegeleiding de studievoortgang.

De studenten zijn tevreden over de opzet en inhoud van het programma en de studeerbaarheid. Ze zien nog wat aandachtspunten, maar die punten heeft de opleiding inmiddels opgepakt of gaat ze binnenkort oppakken. De studenten roemen de fijne en veilige sfeer die er is op de opleiding.

Er is een betrokken en voldoende gekwalificeerde docententeam aanwezig. Het percentage masteropgeleiden heeft nog aandacht. De regelmatig inzet van ervaringsdeskundigen is van toegevoegde waarde. Er is binnen de opleiding duidelijk aandacht voor professionalisering van de docenten. Dat is belangrijk; zeker met het oog op de aanstaande onderwijsvernieuwingen. Het is een sterk punt, dat de opleiding de praktijkbegeleiders de mogelijkheid biedt deel te nemen aan praktijkleidersbijeenkomsten.

De studenten zijn tevreden over de inhoudelijke kwaliteit van hun docenten en hun kennis van en ervaring in de beroepspraktijk.

De voorzieningen zijn adequaat en toereikend.

Het auditteam komt op grond van bovenstaande tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 2.

Er zijn nog enkele aandachtspunten, maar die pakt de opleiding op in de vernieuwing van het onderwijs.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student. De examencommissie oefent haar wettelijke taken en bevoegdheden uit.

Bevindingen

Systeem van toetsen en beoordelen

De opleiding baseert haar toetsvisie op het beleid van Hogeschool Leiden en de daarin vastgelegde ontwerpprincipes voor onderwijs en toetsing. Dit betreft het geven van feedback aan studenten, het gebruik van constructieve alignment, praktijkgericht en betekenisvol onderwijs en een evenwichtig toetsprogramma.

Om het onderwijs dicht bij vragen en situaties te houden die in de praktijk leven, is de opleiding bijvoorbeeld de laatste jaren meer met beroepsproducten gaan werken op verschillende momenten in de opleiding, inclusief op het eindniveau.

De opleiding zet een verscheidenheid aan toetsvormen in, waaronder mondeling tentamen, assessment, schriftelijke kennistoets, verslag, presentatie, portfolio en - zoals hierboven vermeld - beroepsproduct. Hiermee zorgt de opleiding ervoor dat de kerntaken en kwalificaties op meerdere manieren en momenten getoetst worden.

Het auditteam constateert dat de opleiding in het huidige curriculum elk vak afsluit met een toets. Hierdoor zijn er veel kleine toetsen van veelal 2, 3 of 4 EC. Alle toetsen worden afgenomen aan het eind van de periode waarin het onderwijsonderdeel is aangeboden. De herkansing volgt een periode later.

In het kader van de onderwijsontwikkeling is de opleiding bezig met de ontwikkeling van een nieuw toetsbeleid. De opleiding beoogt integraler, holistischer te gaan toetsen van eenheden van minimaal 5 EC. Dat zal de toetsdruk bij docenten en studenten verminderen. Ook zal er meer aandacht komen voor feedforward en formatief handelen. Het geven van kwalitatieve feedback is thans nog een aandachtspunt, zo constateert het auditteam (zie daarover verderop).

Validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid

Het auditteam constateert dat de opleiding op verschillende manieren zorgt dat het toetsen en beoordelen op een valide, betrouwbare en inzichtelijke manier gebeurt. Voorbeelden hiervan zijn:

- in de studiehandleidingen voor de docenten en studenten staat alle informatie over het programma, de modules, de kerntaken en kwalificaties en leerdoelen/leeruitkomsten en de toetsing hiervan. In de OER is opgenomen welke toetsen de studenten moeten afleggen en wat het aantal te behalen studiepunten (EC) per toets is;
- tijdens de ontwikkeling van examens hanteert de opleiding het zogenoemde meerogenprincipe. Alle toetsen op eindniveau zijn door twee docenten ontwikkeld. Dat geldt ook voor een groot aantal andere toetsen. Daarnaast is de toetscommissie betrokken die met vreemde ogen periodiek alle toetsen screent (zie verderop);
- bij de ontwikkeling van nieuwe toetsen worden de docenten gestimuleerd om rubrics (mits van meerwaarde en passend) en antwoordmodellen te gebruiken die kunnen bijdragen aan de beoordelaarsbetrouwbaarheid;
- bij de beoordeling van een onderwijsonderdeel op eindniveau hanteren de docenten (met uitzondering van de beoordeling van het onderdeel 'supervisie' in verband met privacy) het vier-ogenprincipe. Ook stemmen de docent/examinatoren af tijdens kalibreersessies. Daarnaast betreft de opleiding de praktijkbegeleider in zijn rol als adviseur bij het beoordelen van de stage/het praktijkleren. Zoals al bij standaard 2 is beschreven, worden de praktijkbegeleiders getraind via praktijkbegeleidersbijeenkomsten;

- alle docenten die zijn benoemd tot examinerator beschikken over een BKE. Nieuwe docenten volgen eerst een BDB/BKE-training;
- de examencommissie borgt samen met de toetscommissie de kwaliteit van het toetsen en beoordelen (zie verderop) en benoemt de examinatoren.

Uit de evaluaties blijkt dat de studenten over het algemeen tevreden zijn over het toetsen en beoordelen. Het is duidelijk wat de opleiding van hen verwacht. Het auditteam dat ook zelf naar een steekproef van toetsen keek, vond deze duidelijk en passend bij de stof en bij het niveau. Het geven van feedback en feedforward behoeft aandacht, zo zag het auditteam in de beoordelingsformulieren van de eindwerken die het bekeek. Daarin zag het nog een flinke bandbreedte tussen examinatoren. De docenten vertelden tijdens de audit dat er wel altijd mondeling feedback wordt gegeven aan de student, maar dat er niet altijd tijd is om dit nog uitgebreid te noteren. De opleiding speelt met de gedachte om het de studenten zelf te laten noteren na de mondelinge terugkoppeling door de examinerator. Het auditteam acht dit een interessant idee en stimuleert de opleiding te onderzoeken of dit het gewenste resultaat oplevert, namelijk leren van de toets. Tevens beveelt het auditteam de opleiding aan om te onderzoeken of vereenvoudiging van het toetsen en beoordelen in het nieuwe curriculum capaciteit genereert voor het geven van uitgebreidere schriftelijke feedback en feedforward.

Examencommissie en toetscommissie

Het auditteam trof een sterke examencommissie aan die in control is en een duidelijke borgende rol vervult. Zo heeft de examencommissie op basis van haar eigen waarneming van het eindniveau en de verschillen die ze opmerkte in de toetsing daarvan in de verschillende profielen, de docenten aangezet tot een gezamenlijke opzet van de studiehandleiding van Beroepsproduct 2 en een identiek beoordelingsformulier. Daarna zijn er kalibratiesessies gehouden met de betrokken docenten over de profielen heen waarin ze met elkaar hebben afgestemd over de interpretatie van de beoordelingscriteria. Naar aanleiding daarvan en naar aanleiding van een eerste ronde afstuderen met Beroepsproduct 2 in deze gewijzigde vorm, zijn er aanpassingen/aanscherpingen gemaakt in het beoordelingsformulier. De docenten hebben daar ook de studenten bij betrokken. Het auditteam vindt het een sterk punt dat de opleiding hiervoor tijd en ruimte heeft vrijgemaakt.

De examencommissie heeft een duidelijke borgingskalender met agendapunten als monitoring ingezette verbeteracties, nemen van regelmatige steekproeven, overleg met het management en gesprekken met studenten. Dit alles ook met het oog op de voorgenomen onderwijsvernieuwing, het werken met leeruitkomsten, de focus op formatief leren en het geven van feedforward en het holistisch toetsen. Daar zijn de examencommissie en de toetscommissie nauw bij betrokken, zo bleek tijdens het auditgesprek. Dat is een sterk punt. De examencommissie liet weten, dat ze nog niet de stap wil (laten) maken naar leerwegaafhankelijk toetsen van leeruitkomsten, informeel leren en validering van eerder verworven kennis en vaardigheden. De examencommissie vindt het wel interessant en ziet hiervoor in de toekomst mogelijk ruimte. Maar vooralsnog blijven de summatieve toetsen voor alle studenten gelijk en worden ze op hetzelfde ingeplande moment afgenomen. Het auditteam daagt de examencommissie en toetscommissie evenwel uit om ver vooruit te denken en proactief te anticiperen op de veranderingen.

De opleiding kent een toetscommissie die onder de verantwoordelijkheid van de examencommissie valt. De toetscommissie screent o.a. in een vaste cyclus alle toetsen en bekijkt de nieuwe toetsen. Ook is de toetscommissie betrokken bij het (mogelijk) gebruik van AI bij toetsing. De toetscommissie is in gesprek met docenten over de inzet van verschillende toetsvormen en over het leren met en van elkaar bij het maken en afnemen van toetsen, zodat het 'lerend vermogen' van het hele team wordt aangesproken. Nu legt elke docent de toets voor aan de toetscommissie die daarop commentaar geeft. Daarvan leert dan alleen de betreffende docent.

Zoals al eerder vermeld is er met het oog op de onderwijsvernieuwing nagedacht over vereiste kennis en vaardigheden van docenten; ook rondom toetsing en het geven van feedback en feedforward (zie standaard 2). Daar zijn de examen- en toetscommissie ook bij betrokken. Zij achten het van belang dat de docenten/examinatoren 'klaar zijn' wanneer het nieuwe holistische toetsen wordt geïmplementeerd vanaf 2025-2026. Ook zouden de docenten meer vormen van toetsen moeten (leren) beheersen. Nu beheersen veel docenten 'maar' een of twee toetsvormen. Dat moeten er voor elke docent meer worden, aldus de toetscommissie.

De examencommissie zelf houdt haar eigen deskundigheid bij, o.a. door afstemming met voorzitters van andere examencommissies binnen de hogeschool. Tevens hebben drie leden van de examen- en toetscommissie een training toetsdeskundigheid gevolgd.

Afstuderen

In het huidige curriculum beslaat de afstudeerfase de tweede helft van studiejaar 3 en de eerste helft van studiejaar 4. Daarna volgt nog een minorfase, waarop de studenten apart getoetst worden.

In studiejaar 3 leveren de studenten een verslag of portfolio Praktijkleren 2 dat gaat over de tweede helft van de stageperiode. Dit onderdeel sluiten de studenten af met een eindgesprek. Daarnaast sluiten ze de supervisie af met een reflectieverslag dan wel een eindpresentatie. Hierbij is de supervisor de beoordelaar.

Voor Beroepsproduct 1 maakt de student in studiejaar 3 een verslag waarin hij de methodische cyclus uitwerkt voor de hulpvraag van een cliënt rondom het sociaal functioneren.

Voor Beroepsproduct 2 in studiejaar 4 richt de student zich op een praktijkvraagstuk op mesoniveau van een opdrachtgever uit het werkveld. Daarvoor doen de studenten praktijkgericht onderzoek en ontwikkelen ze een product. Dat biedt hen de kans om bij te dragen aan de innovatie van hun vakgebied (profilering of specialisatie). Ook Beroepsproduct 2 rondt de student af door het schrijven van een verantwoordingsverslag.

De opleiding heeft in de afgelopen accreditatieperiode stappen gezet om de balans tussen het theoretisch kader en de toepassing binnen het praktijkgericht onderzoek te versterken en te expliciteren in Praktijkleren 2, Beroepsproduct 1 en Beroepsproduct 2. Studenten moeten theoretische kennis gebruiken om het handelen in de praktijk richting te geven en te onderbouwen. In het afstuderen in het nieuwe curriculum wil de opleiding daarin nog een vervolgslag maken.

Zoals al onder standaard 2 is beschreven, is de opleiding voornemens om de minor in jaar 3 te plaatsen in plaats van aan het einde van studiejaar 4 en de studenten vanaf februari van het derde studiejaar 1,5 jaar stage te laten lopen gedurende 3 dagen in de week in plaats van de huidige 4 dagen gedurende de derdejaars jaarstage. Er zullen dan halverwege en aan het einde van het vierde studiejaar summatieve toetsmomenten plaatsvinden. Daarin moeten de studenten een aantal voor elk profiel identieke leeruitkomsten aantonen: leeruitkomsten met betrekking tot i) systeemgericht werken, ii) regie kunnen voeren/coördinatie en iii) ethisch, reflectief en onderzoekend vermogen. De implementatie daarvan is voor jaar 3 beoogd voor 2025-2026, waarna jaar 4 een jaar later volgt in 2026-2027.

Het auditteam acht het een goede, passende gedachte dat alle eindtoetsing dan in studiejaar 4 plaatsvindt en dat er nog meer dan nu het geval is voor alle profielen identieke eisen worden gesteld voor alle eindproducten.

Weging en Oordeel: voldoet

De opleiding toetst op een valide, betrouwbare en inzichtelijke manier aan de hand van verschillende toetsvormen of de studenten de beoogde kerntaken en kwalificaties hebben ontwikkeld. Het is een goede ontwikkeling dat de opleiding in het kader van de onderwijsvernieuwing ook het toetsen en beoordelen meeneemt. Dat zal ook de toetsdruk van docenten en studenten verminderen. Het geven van schriftelijke kwalitatief goede feedback en feedforward is een aandachtspunt. Dat staat evenals het nieuwe toetsen en beoordelen al op de professionaliseringsagenda voor de docenten van de opleiding.

De opleiding kent een sterke examencommissie die in control is en een duidelijke borgende rol vervult. De toetscommissie ondersteunt in haar zorgende en borgende rol de examencommissie. Het nieuwe toetsen en beoordelen en de nog benodigde professionalisering van docenten in dit kader, staan ook op de borgingskalender van de examen- en toetscommissie. Dat is een sterk punt.

Het auditteam komt op grond van bovenstaande positieve bevindingen tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 3. In zijn weging voor dit oordeel heeft het auditteam meegenomen dat er de komende jaren nog belangrijke ontwikkelingen zullen plaatsvinden die kunnen zorgen voor een volgende kwaliteitsslag in het toetsen en beoordelen.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren

Uit de evaluaties en de gesprekken tijdens de audit met alumni en vertegenwoordigers vanuit het werkveld blijkt dat zowel de alumni als het werkveld positief zijn over het gerealiseerde niveau. De vertegenwoordigers vanuit het werkveld noemden o.a. dat de afgestudeerden in staat zijn om steeds kritisch te (kunnen) reflecteren en kunnen samenwerken met andere disciplines binnen een organisatie/instelling. Het werkveld laat regelmatig aan de opleiding weten, dat ze graag stagiairs en afgestudeerden van Leiden hebben.

Uit de Hbo-monitor 2023 blijkt dat 74% van de afgestudeerden, anderhalf jaar na diplomering, aangeeft dat hun functieniveau overeenkomt met het niveau van de opleiding. Dat indiceert dat het werkveld afgestudeerden van Sociaal Werk van hogeschool Leiden een passende baan aanbiedt. Bovendien is 67% van de afgestudeerden tevreden tot zeer tevreden over hun baan. Ook de alumni die het auditteam sprak, waren tevreden over de wijze waarop ze door de opleiding waren toegerust voor hun huidige werkzaamheden. Regelmatig keren studenten na afstuderen terug naar hun stageadres uit studiejaar 3, zo vernam het auditteam tijdens de audit. De studenten lieten in de NSE van 2023 weten dat zij tevreden zijn over de aansluiting van de opleiding op de beroepspraktijk.

Eigen oordeel auditteam over het gerealiseerde niveau

Het auditpanel heeft van 15 studenten die afstudeerden in 2023 en 2024 de eindwerken bestudeerd die bij de afstudeerfase horen. Van 5 studenten bestudeerde het auditteam het complete dossier bestaande uit het werkstuk Praktijkleren 2, Beroepsproduct 1 en Beroepsproduct 2 en een verantwoordingsverslag. Van de overige studenten bestudeerde het auditteam van 5 studenten het werkstuk behorend bij Praktijkleren 2 en Beroepsproduct 1 en van 5 studenten Beroepsproduct 2.

Het auditteam is op basis van de eindwerken van oordeel dat de studenten hebben aangetoond dat zij kunnen denken en handelen op het beoogde niveau van een startbekwaam sociaal werker. Het auditteam beoordeelde alle eindwerken met een voldoende tot ruim voldoende.

Bij de Beroepsproducten zaten over het algemeen duidelijke verantwoordingen van het door de studenten uitgevoerde onderzoek. Het auditteam zag in de werkstukken heel mooie voorbeelden van producten die van betekenis zijn voor het sociaal werk, zoals een folder met een stappenplan voor Ondertoezichtstelling (OTS) of een handreiking voor iemand met autisme over het gebruik van een pieper.

De verantwoordingsverslagen die het auditteam inzag corresponderen met het (bachelor)niveau dat van de sociaal werker mag worden verwacht.

In de werkstukken Praktijkleren 2 zag het auditteam terug dat de studenten de beoogde kerntaken en kwalificaties en indien van toepassing specifieke competenties behorend bij het gekozen profiel op het beoogde niveau hebben aangetoond. Het auditteam vond de verslagen wel erg talig. Bewijzen/voorbeelden aan de hand van een filmopname hadden (ook) een passende invullen kunnen/mogen zijn. Het verdient aanbeveling deze vormen van bewijsmateriaal en verslaglegging te versterken in relatie tot het werken met leeruitkomsten.

Het auditteam kon zich vinden in de beoordelingen die de examinatoren van de opleiding de eindwerken hadden gegeven. Het auditteam heeft gezien dat een aantal studenten had moeten herkansen voor het onderdeel Beroepsproduct 1 of 2 of voor Praktijkleren. Het auditteam heeft de eerste kansen niet gecheckt, maar constateert dat de studenten in de herkansing tot een voldoende werkstuk waren gekomen. De ene student behaalde daarna een ruimere voldoende dan de andere, maar alle eindwerken waren wel voldoende.

Weging en Oordeel: voldoet

De studenten hebben in de verschillende eindwerken aangetoond dat zij kunnen denken en handelen op het beoogde niveau van een startbekwaam sociaal werker. Bij de Beroepsproducten zaten over het algemeen duidelijke verantwoordingen en de werkstukken bevatten betekenisvolle producten. In de werkstukken Praktijkleren 2 hebben de studenten de beoogde kerntaken en kwalificaties aangetoond.

Dat de studenten het beoogde niveau hebben bereikt, blijkt ook uit de tevredenheid van het werkveld en uit het feit dat studenten een baan krijgen op het niveau waarvoor ze zijn opgeleid. Sommigen keren terug naar de stageplek uit jaar 3 en gaan daar als sociaal werker aan de slag.

Het auditteam komt op basis van zijn positieve bevindingen tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 4.

5. EINDOORDEEL

Het auditteam trof een betrokken en kwalitatief voldoende toegerust docententeam aan dat zorgt voor een sterk op de praktijk van het sociaal werk gericht programma met een sterke nadruk op een specialistische benadering en bijzondere profielen als Zorg LVB en JiO. De opleiding betreft het regionale werkveld nauw bij de opzet en inhoud van het curriculum. De studenten zijn tevreden over het programma en hun docenten en roemen de fijne sfeer. Er ligt nu een grote maar boeiende uitdaging voor de opleiding in de vernieuwing en implementatie van het curriculum.

Het auditteam beoordeelde alle standaarden met een voldoet en komt op basis van de beslisregels van de NVAO tot het eindoordeel 'positief' voor de opleiding.

6. AANBEVELINGEN

Standaard 1

Het auditteam beveelt de opleiding aan om meer van “buiten naar binnen” te werken in co-creatie met de generieke werkveldadviescommissie en in aansluiting op landelijke ontwikkelingen naar een breed inzetbare sociaal werker. Aandachtspunten zijn daarbij het preventief werken vanuit een collectieve aanpak, ‘normalisatie’, diversiteit, inclusie en een internationaal / intercultureel perspectief;

Standaard 2

Programma

- De studenten zijn tevreden over de goede sfeer en ervaren de opleiding als een ‘warm bad’. Het auditteam beveelt de opleiding aan er voor te zorgen dat de studenten ook voldoende stevigheid meekrijgen en goed op de hoogte zijn van wat ze kunnen aantreffen en wat er van hen wordt verwacht in het werkveld, zodat de overgang geen ‘koude douche’ voor hen wordt/is.

Docenten

- Het auditteam beveelt de opleiding aan ervoor te zorgen dat de docenten door voldoende en desgewenst verschillende professionaliseringsactiviteiten goed zijn toegerust voor het nieuwe toetsen en beoordelen, het integraler en holistischer toetsen aan de hand van leeruitkomsten met ook aandacht voor feedforward en formatief handelen.

Standaard 3

Het is een goede ontwikkeling dat de opleiding in het kader van de onderwijsvernieuwing ook het toetsen en beoordelen meeneemt. Het auditteam beveelt de opleiding in dit kader aan om te onderzoeken of vereenvoudiging van het toetsen en beoordelen in het nieuwe curriculum capaciteit genereert voor het geven van uitgebreidere goede kwalitatieve feedback en feedforward op schrift, zodat de studenten sterker kunnen leren van de toetsing.

BIJLAGE I**Scoretabel**

Scoretabel paneloordelen Hogeschool Leiden hbo-bacheloropleiding Sociaal Werk voltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	Voldoet
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	Voldoet
Standaard 3. Toetsing	Voldoet
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	Voldoet
Algemeen eindoordeel	Positief

BIJLAGE II

Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma opleidingsbeoordeling t.b.v. hbo-bacheloropleiding Sociaal Werk– Hogeschool Leiden – 24 oktober 2024

Tijd	Locatie	Activiteit	Gesprekspartners
8.30-8.45	E5.050	Inloop en ontvangst visitatiepanel	▪ Faculteitsdirecteur SW & TP⁴ ▪ Tijdelijk manager met gedelegeerde taak accreditatie SW ▪ Kwaliteitszorg coördinator
8.45-9.00	E5.050	<i>Vooroverleg auditpanel</i>	
9.00-10.00	E5.010 E5.014	<i>Leiden in beweging:</i> Meet & Greet Sociaal Werk • Opening • Toelichting profielen • Interview o.l.v. Wiep Staal	▪ Tijdelijk manager met gedelegeerde taak accreditatie SW ▪ Profielleider WMW ▪ opleider Verpleegkunde en Agogiek, Rivierduinen ▪ maatschappelijk begeleider Verloskunde en Neonatale IC, stagecoördinator, LUMC ▪ Profielleider Zorg-GGZ ▪ Docent SW, coördinator jaar 2 / PWP jaar 2 ▪ Student Jeugd in Onderwijs, 5^e jaars ▪ Onderwijsmanager Master Jeugdzorg, voorzitter curriculumcommissie SW
10:00-10.30	E4.014	<i>Leiden in beweging:</i> Sleutels voor de toekomst van Sociaal Werk	▪ <i>Management team</i> ▪ Faculteitsdirecteur SW&TP ▪ Tijdelijk manager met gedelegeerde taak accreditatie SW ▪ Interimmanager opleiding SW <i>Buitenkring:</i> ▪ Profielleider jaar 1 en 2 ▪ Profielleider Zorg-GGZ ▪ Profielleider Zorg-LVB ▪ Profielleider WMW ▪ Profielleider Jeugd ▪ Teamleider JiO
10.30 - 10.45	E4.014	<i>Intern overleg auditpanel</i>	

Tijd	Locatie	Activiteit	Gesprekspartners
10.45 - 11.30	E4.014	Gesprek met docenten	▪ Docent SW ▪ Docent SW, coördinator jaar 1 / PWP , docent lid OC SW, lid curriculumherziening ▪ Docent SW / Jeugd in Onderwijs ▪ Docent SW, coördinator jaar 1 / PWP, lid curriculumherziening ▪ Docent SW ▪ Docent SW, docentprofessionalisering ▪ Profielleider WMW, lid curriculumcommissie ▪ Profielleider Jeugd, lid curriculumcommissie
11.30 - 11.45	E4.014	<i>Intern overleg auditpanel</i>	
11.45 – 12.30	E4.014	Gesprek met studenten	▪ 1^e jaars student ▪ 2^e jaars student (tot 12.15 uur) ▪ 2^e jaars student, student lid OC SW ▪ Student profiel Jeugd, student lid OC SW, 3^e jaars ▪ Student profiel WMW, 4^e jaars ▪ Student Jeugd in Onderwijs, 5^e jaars

⁴ In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.

			▪ Alumna profiel Zorg-LVB, Stichting Voorzet, Ambulant begeleider ▪ Alumnus profiel Zorg-GGZ
12.30 – 13.15	E5.050	Lunch	Demonstratie SW – wijzer (leeromgeving studenten)
13.15 – 14.00	E4.014	1 ^e opleidingsgesprek Thema: Toetsing en beoordeling	▪ Voorzitter examencommissie faculteit SW&TP, voorzitter COOAB2.0 ▪ SW lid examencommissie faculteit SW&TP, docent SW ▪ Voorzitter toetscommissie faculteit SW&TP, docent SW ▪ Profielleider Zorg-LVB, OOC'er BP1 en BP2
14.00 – 14.15	E4.014	Intern overleg auditpanel	
14.15 – 14.55	E4.014	2 ^e opleidingsgesprek Thema: Samen leren in het curriculum en met onderzoek	<i>Samen leren met onderzoek</i> ▪ Lector Sociale Innovatie ▪ Docent SW, docent-onderzoeker Learning Community (lectoraat Sociale Innovatie) ▪ Student SW - geparticipeerd in onderzoek naar Learning Community <i>Samen leren in curriculum</i> ▪ Profielleider 1^e en 2^e jaar, projectleider curriculumontwikkeling, docent SW ▪ Docent SW, minor coördinator, curriculumherziening ▪ Docent SW / JiO, voorzitter opleidingscommissie SW
14.55 – 15.05	E4.014	Intern overleg auditpanel	

Tijd	Locatie	Activiteit	Gesprekspartners
15.05 – 15.45		3 ^e opleidingsgesprek Thema: Samen leren met het werkveld	▪ Teamleider JiO, docent SW / JiO, coördinator stage en contacten pabo ▪ Docent SW, stage coördinator LVB ▪ Docent SW, docent-onderzoeker Leernetwerken (lectoraat Sociale Innovatie) ▪ Docent SW, coördinator jaar 2 / PWP jaar 2 ▪ Jeugdzorgwerker Cardea, stagecoördinator, lid Werkveld Advies Commissie Jeugd ▪ Ervaringsdeskundige LVB (<i>begeleiding door docent SW/LVB</i>) ▪ Ervaringsdeskundige GGZ
15.45 – 16.45	E5.050 / E4.014	Tijd voor panel inclusief extra gesprekstijd	Gesprekspartners zijn beschikbaar
16.45 – 17.00	open ruimte SW	Terugkoppeling door visitatiepanel	Allen

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' (inwerkingtreding 1 april 2024). Daarin staan de standaarden vermeld waarop het auditpanel zich bij de beoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het auditpanel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

De secretaris lichtte het auditpanel voorafgaand aan de visitatie uitgebreid voor over het beoordelingskader en de -procedure en over de van hen verwachte attitude voor, tijdens en na de visitatie. Tevens zorgde de secretaris voor een kalibratie van het auditpanel door de interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen. Tijdens het audittraject bewaakte de secretaris de correcte procesgang, zag erop toe dat het oordeel van het auditpanel conform het kader tot stand kwam en ondersteunde het proces van de oordeelsvorming.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding.

Voorafgaand aan het locatiebezoek vond een voorbereidend intern paneloverleg plaats waarin het auditpanel het informatiedossier en de onderliggende documenten besprak. Bovendien zijn de bevindingen van het auditpanel over de eindwerken tijdens het vooroverleg onderling gedeeld.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en -daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren

opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel.

Het auditteam ontving geen reacties.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

Afstemming tussen de deelpanels is geborgd door de overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de auditpanels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland', (2024).

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één opleidingscode (ISAT) wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende beoordelingskader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Opleidingsbeoordeling instelling met erkenning ITK

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien Standaard 1 voldoet en maximaal twee standaarden een 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoren
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort
- een of twee standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- drie of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III

Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatierapport opleiding
- Domeinspecifiek referentiekader en de leerresultaten van de opleiding
- Sectorplan HSS
- Faculteitsplan SWTP 23-24
- Strategisch plan curriculum Sociaal werk 2025-2030
- Schematisch programmaoverzicht
- Competentiematrix - opleidingskwalificaties
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van *alle* recente eindwerken
- Jaarverslag examencommissie, verslagen opleidingscommissie, verslagen kalibreersessies, notities werkveldbijeenkomst
- Een selectie van modulehandleidingen en toetsen en beoordelingsformulieren
- Nationale Studentenenquête 2024 en HBO-monitor 23-24
- Representatieve selectie van overig (studie)materiaal.

Het auditpanel heeft van vijftien studenten die afstudeerden in 2023 en 2024 de eindwerken bestudeerd die bij de afstudeerfase horen. Van 5 studenten bestudeerde het auditteam het complete dossier bestaande uit het werkstuk Praktijkleren 2, Beroepsproduct 1 en Beroepsproduct 2 en een reflectieverslag supervisie. Van de overige studenten bestudeerde het auditteam van vijf studenten het werkstuk behorend bij Praktijkleren 2 en Beroepsproduct 1 en van vijf studenten Beroepsproduct 2.

Om redenen van privacy zijn de namen van afgestudeerden en hun studentnummers van wie het panel de eindwerken heeft bekeken niet opgenomen in deze rapportage. Namen van de afgestudeerde studenten, hun studentnummer evenals de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditpanel.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 16 september 2024 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding B Social Work van Hogeschool Leiden, onder het nummer PA-2021. Deze opleiding behoort tot onderstaande visitatiegroep.

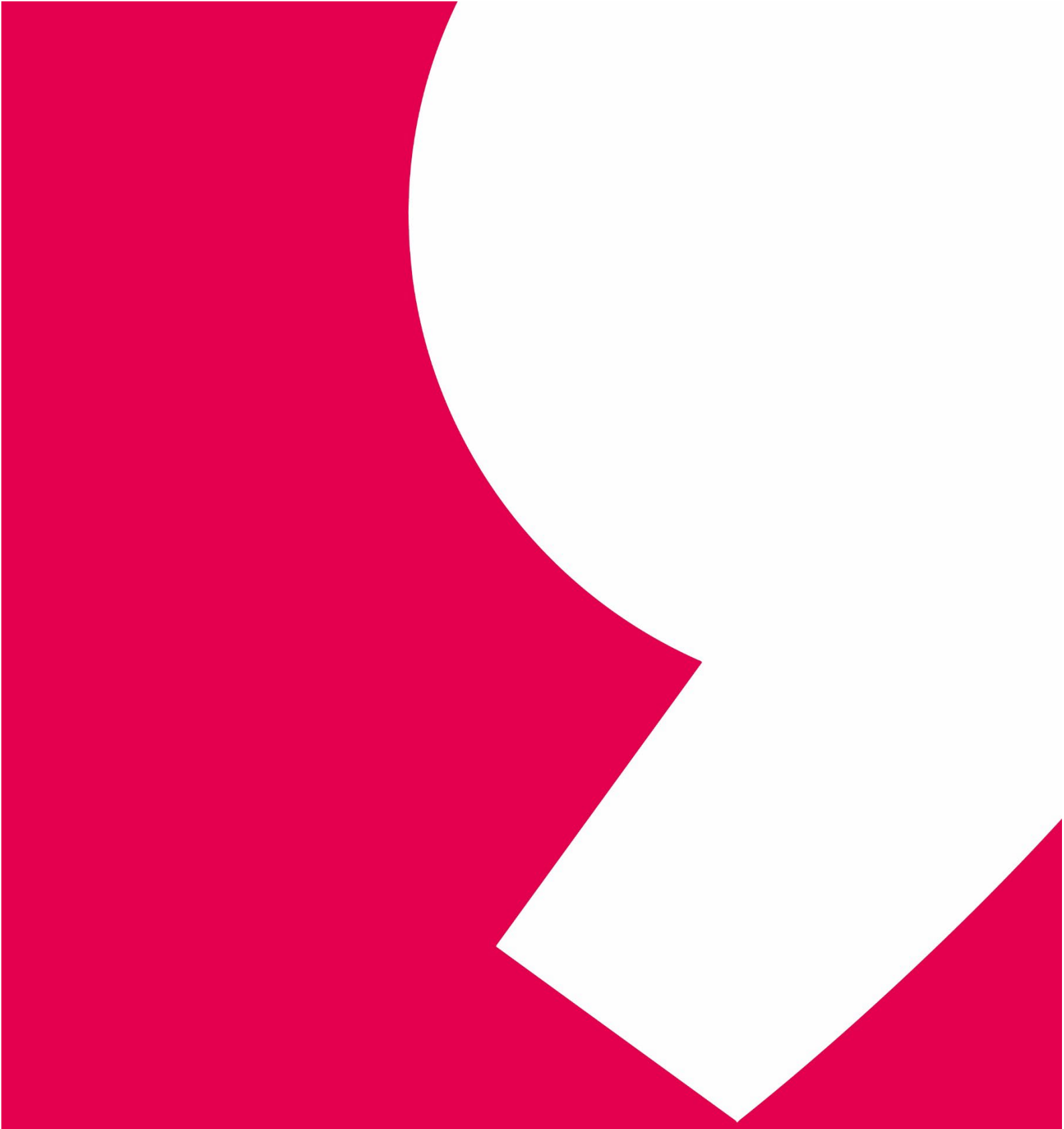
Naam visitatiegroep:	HBO Social Work 2
----------------------	-------------------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam (voorletters/achternaam inclusief titulatuur)	Rol	Korte functiebeschrijvingen
Drs. Ing. A.H. Oosterloo	Voorzitter	Strategisch relatiemanager Sociale Studies aan de Chr. Hogeschool Ede; domein Zorg, Jeugd & Welzijn voor Ad, Ba. Ma en Lectoraat
J. Ikink, MSc.	Lid	Kerndocent M Social Work Theory & Kerndocent Samenwerken in Transitie, NHL Stenden / Hanzehogeschool
Drs. V. Tevreden	Lid	Directeur-Bestuurder samenwerkingsverband PPO regio Leiden
K. Laan	Studentlid	Student bacheloropleiding Social Work, Hogeschool van Amsterdam
G.C. Versluis	Secretaris	Senior-adviseur Hobéon. gecertificeerd secretaris NVAO sinds november 2010

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Hobéon

Sir Winston Churchilllaan 273
2288 EA Rijswijk
Postbus 70, 2280 AB Rijswijk
+31 (0)88 998 3140
www.hobeon.nl
info@hobeon.com